

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Wijziging bijlage 10 van de Activiteitenregeling milieubeheer "derde lichting" **Internetconsultatie april 2017**

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl

Voor toepassing zie:

<https://www.kcwj.nl/kennisbank/integraal-afwegingskader-beleid-en-regelgeving>

1. Wat is de aanleiding?

Deze wijzigingsregeling wijzigt bijlage 10 van de Activiteitenregeling milieubeheer. Bijlage 10 bevat lijsten met maatregelen die bedrijven kunnen nemen om aan de energiebesparingsplicht van artikel 2.15 van het Activiteitenbesluit te voldoen. Artikel 2.15 bevat de eis om alle energiebesparende maatregelen te treffen die zich in vijf jaren of minder terugverdienen. De invulling van deze norm blijkt in de praktijk lastig te zijn. De lijsten helpen hierbij.

Het opstellen van de lijsten is aangekondigd in het Energieakkoord voor duurzame groei en is een continu proces waarbij het streven is om voor zoveel mogelijk bedrijfssectoren lijsten op te stellen. Per 1 december 2015 golden er voor 7 bedrijfstakken maatregellijsten, metalelektro en mkb-metaal, autoschadeherstelbedrijven, gezondheidszorg- en welzijnzorginstellingen, kantoren, onderwijsinstellingen, commerciële datacenters en de rubber- en kunststofindustrie. In het najaar van 2016 is de zogenaamde "tweede lichting" op internet ter consultatie aangeboden, waarmee 5 nieuwe sectoren (levensmiddelenindustrie, agrarische sector, mobiliteitsbranche, sport en recreatie en hotels en restaurants) aan bijlage 10 worden toegevoegd. Deze voorgenomen wijzigingsregeling voegt voor zeven sectoren erkende maatregellijsten toe aan de Activiteitenregeling: drukkerijen, papier en karton, bouwmaterialen, verf en drukinkt, tankstations en autowasinrichtingen, meubels en hout, bedrijfshallen en detailhandel. Daarnaast voert deze voorgenomen wijzigingsregeling voor een aantal sectoren het energieregistratie- en bewakingsysteem (EBS) in als een erkende maatregel.

2. Wie zijn betrokken?

De erkende maatregellijsten komen tot stand in nauw overleg met verschillende betrokkenen. De uitvoeringsorganisatie van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (hierna: Ministerie van IenM), Rijkswaterstaat/Leefomgeving, bereidt samen met de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en de betrokken branche een voorstel voor. Dit voorstel wordt definitief na een akkoord van de Adviesgroep erkende maatregellijsten. Het Rijk (de Ministeries van IenM,

Economische Zaken en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), VNO/NCW en betrokken brancheorganisaties, VNG en vertegenwoordigers van gemeenten en omgevingsdiensten en het Platform Duurzame Huisvesting zijn vertegenwoordigd in de Adviesgroep.

Bij de uitvoering van de wijzigingsregeling zijn de bevoegde gezagen, gemeenten en omgevingsdiensten, betrokken in hun toezichthoudende en handhavende taken.

Daarnaast zijn bij de uitvoering de branches betrokken voor wie een erkende maatregellijst is opgesteld. Zij mogen bij het voldoen aan artikel 2.15 van het Activiteitenbesluit gebruik maken van de erkende maatregelen om aan te tonen dat zij aan de energiebesparingsverplichting voldoen. Dit zijn op basis van de eerste en tweede lichting:

1. metalelektro en mkb-metaal;
2. autoschadeherstelbedrijven;
3. gezondheidszorg- en welzijnszorginstellingen;
4. kantoren;
5. onderwijsinstellingen;
6. commerciële datacenters;
7. rubber- en kunststofindustrie;
8. levensmiddelenindustrie;
9. agrarische sector;
10. mobiliteitsbranche;
11. sport en recreatie;
12. hotels en restaurants.

De voorgenomen wijzigingsregeling voegt 7 sectoren toe:

13. drukkerijen, papier en karton;
14. bouwmaterialen;
15. verf en drukinkt;
16. tankstations en autowasinrichtingen;
17. meubels en hout;
18. bedrijfshallen;
19. detailhandel.

3. Wat is het probleem?

Artikel 2.15 van het Activiteitenbesluit verplicht bedrijven alle energiebesparende maatregelen te treffen die zich in vijf jaren of minder terugverdienen. De invulling van deze norm blijkt in de praktijk lastig te zijn. Voor bedrijven is het moeilijk inzichtelijk te krijgen welke maatregelen genomen moeten worden en of zij inderdaad een terugverdientijd van maximaal 5 jaren hebben,

en voor het bevoegd gezag is het evenzeer lastig om op dit punt handhavend op te treden.

4. Wat is het doel?

De uitbreiding van de lijsten met erkende maatregelen heeft tot doel het bedrijfsleven en het bevoegde gezag handvaten te bieden bij de invulling van de besparingsplicht van artikel 2.15 van het Activiteitenbesluit. De lijsten maken het voor bedrijven makkelijk te bepalen welke maatregelen ze moeten nemen om in ieder geval aan de energiebesparingsverplichting te voldoen. De verwachting is dat dit een positief effect heeft op het behalen van de energiebesparingsdoelstellingen die in het Energieakkoord zijn opgenomen. Bedrijven zijn niet verplicht de maatregelen uit bijlage 10 te nemen, ze mogen ook gelijkwaardige andere maatregelen treffen om aan de energiebesparingsverplichting te voldoen.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

In het Energieakkoord voor duurzame groei heeft de overheid samen met het bedrijfsleven toegezegd te streven naar verduurzaming van de Nederlandse samenleving en economie. Een onderdeel van het energieakkoord is het per 2020 100 petajoule aan energiebesparing te realiseren op het finale energiegebruik. Dit komt neer op een besparing van ongeveer 1,5% per jaar. Hiermee wordt tevens invulling gegeven aan de verplichtingen die de Europese richtlijnen inzake energiebesparing Nederland opleggen.

In het Energieakkoord is afgesproken dat om de doelstellingen te halen de uitvoering van de energiebesparingsplicht uit het Activiteitenbesluit prioriteit zal krijgen. De invulling van deze norm blijkt in de praktijk lastig te zijn. Voor bedrijven is het moeilijk inzichtelijk te krijgen welke maatregelen genomen moeten worden en of zij inderdaad een terugverdientijd van maximaal 5 jaren hebben, en voor het bevoegd gezag is het evenzeer lastig om op dit punt handhavend op te treden. Om aan deze problemen tegemoet te komen is het in Energieakkoord toegezegd om tot lijsten met erkende maatregelen te komen.

De eerste en tweede lichting van lijsten bevatten voor 12 bedrijfssectoren lijsten met erkende maatregelen. Voor het bedrijfsleven geldt dat forse energiebesparingen kunnen worden gerealiseerd als maatregelen met een terugverdientijd tot vijf jaar worden doorgevoerd. Gelet op de belangen die de Nederlandse staat heeft bij het verduurzamen van de energievoorziening, is het wenselijk dat de overheid het bedrijfsleven faciliteert bij het behalen van de energiebesparingsplicht. Daarom worden nog 7 sectoren toegevoegd.

6. Wat is het beste instrument?

Aangezien de energiebesparingsplicht in een algemeen verbindend voorschrift is opgenomen, ligt het in de rede om ook de hulpmiddelen die de overheid het bedrijfsleven en het bevoegd gezag biedt in een algemeen verbindend voorschrift op te nemen. Bij de keuze voor een algemeen verbindend voorschrift speelden tevens het rechtsgelijkheid en rechtszekerheid voor alle betrokkenen en de wens om een level playing field te creëren een cruciale rol. Deze voorgenomen wijzigingsregeling sluit hierbij aan.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

De erkende maatregellijsten hebben tot doel bedrijven en het bevoegd gezag handvaten te geven bij het voldoen aan de energiebesparingsplicht van artikel 2.15 van het Activiteitenbesluit. De maatregellijsten creëren geen nieuwe plichten en het staat bedrijven vrij om al dan niet gebruik te maken van de maatregellijsten bij de invulling van artikel 2.15 van het Activiteitenbesluit. De verwachting is dat het bedrijfsleven door de toepassing van de lijsten sneller kan voldoen aan de energiebesparingsplicht en dat hiermee de besparingsdoelstelling uit het Energieakkoord en de verplichtingen uit de Europese richtlijnen kunnen worden vervuld.